

KJARASAMNINGUR
milli
Rafiðnaðarsambands Íslands
og
Samtaka atvinnulífsins

1.gr.

Kjarasamningur þessi felur í sér breytingar og viðbætur við aðalkjarasamning Rafiðnaðarsambands Íslands og SA og þá sérkjarasamninga sem teljast hluti hans.

2. gr.

Launabreytingar á samningstímanum

Launabreytingar 1. maí 2015

Launaþróunartrygging starfsmanna sem hófu störf fyrir 1. febrúar 2014

Starfsmönnum sem hófu störf hjá launagreiðanda fyrir 1. febrúar 2014 er tryggð lágmarkslaunaþróun á tímabilinu frá 2. febrúar 2014 til 30. apríl 2015 samkvæmt fylgiskjali 1 sem er hluti samnings þessa.

Hafi starfsmaður ekki notið lágmarkslaunaþróunar skulu laun hækka 1. maí 2015 svo henni sé náð.

Starfsaldurshækkanir launa í fastmótum launakerfum í fyrirtækja- eða vinnustaðasamningum og launahækkanir vegna sveinsprófs skulu ekki koma til frádráttar við útreikning launaþróunartryggingar.

Hækjun launa og launatengdra liða samkvæmt ákvæði þessu getur aldrei verið lægri en 3,2%.

Launabreyting starfsmanna sem hófu störf á tímabilinu 1. febrúar 2014 til 31. desember 2014

Nú hefur starfsmaður hafið störf á tímabilinu frá 1. febrúar 2014 til loka desember 2014 og hækka þá laun hans og launatengdir liðir um 3,2% frá gildistöku samnings þessa.

Frávik vegna gjaldþrots og uppsagna af völdum verkefnaskorts

Starfsmenn sem hófu störf hjá nýjum vinnuveitanda vegna uppsagna af völdum verkefnaskorts eða í kjölfar gjaldþrots á tímabilinu 1. maí til 31. desember 2014 skulu taka sömu hlutfallshækjun launa og samstarfsmenn í sömu störfum.

Launasamanburður

Við samanburð launa skal miða við föst viku- eða mánaðarlaun að viðbættum föstum álags- eða aukagreiðslum hverju nafni sem þær nefnast, þ.m.t. fastri yfirvinnu.

Ef „föst yfirvinna“ í skilningi þessarar greinar er árstíðabundin eða hefur tekið breytingum á viðmiðunartímabilinu þá skal við launasamanburð einungis bera saman laun með yfirvinnugreiðslum sem hafa verið fastar allt viðmiðunartímabilið.

Afkastatengd launakerfi

Launaþróunartrygging nær ekki til launamanna sem starfa í afkastatengdum launakerfum þar sem laun vegna frammistöðu eru meginhluti launa.

M
JW

Launabreytingar 1. maí 2016

Launaþróunartrygging starfsmanna sem hófu störf fyrir 1. maí 2015

Starfsmönnum sem hófu störf hjá launagreiðanda fyrir 1. maí 2015 er tryggð 5,5% lágmarkslaunaþróun á tímabilinu frá 2. maí 2015 til 30. apríl 2016, að lágmarki kr. 15.000 á mánaðarlaun fyrir dagvinnu. Kauptaxtar kjarasamnings taka sömu hækjun.

Hafi starfsmaður ekki notið lágmarkslaunaþróunar skulu laun hækka 1. maí 2016 svo henni sé náð.

Starfsaldurshækkanir launa í fastmótuðum launakerfum í fyrirtækja- eða vinnustaðasamningum og launahækkanir vegna sveinsprófs skulu ekki koma til frádráttar við útreikning launaþróunartryggingar.

Launabreyting starfsmanna sem hófu störf á tímabilinu 1. maí 2015 til 31. desember 2015

Nú hefur starfsmaður hafið störf á tímabilinu frá 1. maí 2015 til-loka desember 2015 og hækka þá laun hans og launatengdir liðir um 3,2% frá 1. maí 2016.

Frávik vegna gjaldþrots og uppsagna af völdum verkefnaskorts

Starfsmenn sem hófu störf hjá nýjum vinnuveitanda vegna uppsagna af völdum verkefnaskorts eða í kjölfar gjaldþrots á tímabilinu 1. maí til 31. desember 2015 skulu taka sömu hlutfallshækjun launa og samstarfsmenn í sömu störfum.

Launasamanburður

Við samanburð launa skal miða við föst viku- eða mánaðarlaun að viðbættum föstum álags- eða aukagreiðslum hverju nafni sem þær nefnast, þ.m.t. fastri yfirvinnu.

Ef „föst yfirvinna“ í skilningi þessarar greinar er árstíðabundin eða hefur tekið breytingum á viðmiðunartímabilinu þá skal við launasamanburð einungis bera saman laun með yfirvinnugreiðslum sem hafa verið fastar allt viðmiðunartímabilið.

Afkastatengd launakerfi

Launaþróunartrygging nær ekki til launamanna sem starfa í afkastatengdum launakerfum þar sem laun vegna frammistöðu eru meginhluti launa.

Launabreytingar 1. maí 2017

Þann 1. maí 2017 hækka laun og launatengdir liðir um 3,0%.

Kauptaxtar kjarasamnings þessa hækka frá sama tíma um 4,5%.

Launabreytingar 1. maí 2018

Þann 1. maí 2018 hækka laun og launatengdir liðir um 2,0%.

Kauptaxtar kjarasamnings þessa hækka frá sama tíma um 3,0%.

M
KML

3. gr.

Kauptaxtar

Í stað áðurgildandi kauptaxta koma nýir sem eru hluti samnings þessa, sbr. meðfylgjandi fylgiskjal. Kauptaxtar gilda frá 1. maí 2015 og taka á samningstímanum breytingum skv. 2. gr. Kjaratengdir liðir kjarasamnings hækka um 7,2% þann 1. maí 2015, 5,5% þann 1. maí 2015, 3,0% þann 1. maí 2017 og 2,0% 1. maí 2018, nema um annað sé samið í kjarasamningi.

Taxtar faglærðra færðir nær greiddum launum

Með samningnum eru lágmarkskauptaxtar faglærðra færðir nær greiddum launum í greininni. Nýir kauptaxtar eiga ekki sjálfkrafa að leiða til hækkunar umfram almennar launahækkanir skv. 2. gr. Þá skulu launabreytingar samkvæmt samningi þessum í engum tilvikum leiða til minni launahækkan a en sem nemur launahækjun skv. 2. gr. Sjá nánar meðfylgjandi bókun um taxtabreytingarnar.

Starfsmaður sem kýs að halda þeim greiðslum sem hann hefur haft umfram taxta kjarasamnings skal tilkynna vinnuveitanda það skriflega innan 30 daga frá gildistöku samnings þessa. Kemur þá hækjun skv. 2. gr. á laun hans en kauptaxti hans hækkar ekki að öðru leyti.

4. gr.

Ákvæðisvinna

Reiknitala ákvæðisvinnu verður 551,85 frá 1. maí 2015. Reiknitalan hækkar um 5,5% 1. maí 2016, 3,0% 1. maí 2017 og 2,0% 1. maí 2018.

5. gr.

Desember- og orlofsuppbót

Desemberuppbót fyrir hvert almanaksár miðað við fullt starf er:

Á árinu 2015 kr. 78.000.

Á árinu 2016 kr. 82.000.

Á árinu 2017 kr. 86.000.

Á árinu 2018 kr. 89.000.

Orlofsuppbót fyrir hvert orlofsár (1.maí til 30. apríl) miðað við fullt starf er:

Á orlofsárinu sem hefst 1. maí 2015 verði orlofsuppbót kr. 42.000.

Á orlofsárinu sem hefst 1. maí 2016 verði orlofsuppbót kr. 44.500.

Á orlofsárinu sem hefst 1. maí 2017 verði orlofsuppbót kr. 46.500.

Á orlofsárinu sem hefst 1. maí 2018 verði orlofsuppbót kr. 48.000.

6. gr.

Samningsforsendur

Kjarasamningur þessi hvílir á þremur meginforsendum sem eru að kaupmáttur launa aukist á samningstímanum, að launastefna hans verði stefnumarkandi fyrir aðra kjarasamningagerð og að fullar efndir verði á yfirlysingu ríkisstjórnarinnar í tengslum við samninginn.

Sérstök nefnd skipuð af SA og fulltrúum tilnefndum af samninganefndum þeirra aðildarfélaga ASÍ sem að samningsforsendum þessum standa skal taka þegar til starfa og meta hvort eftirfarandi forsendur hafi staðist:

1. Í febrúar 2016 skal nefndin fjalla sameiginlega um það hvort þær stjórnvaldsákvarðanir og lagabreytingar sem heitið er og fram koma í yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar dags. 29. maí 2015 hafi náð fram að ganga. Nefndin skal tilkynna fyrir lok febrúar 2016 hvort sú forsenda hafi staðist.
2. Í febrúar 2016 skal nefndin meta hvort sú launastefna og þær launahækkanir sem í samningnum felast hafi verið stefnumarkandi fyrir aðra samningagerð á vinnumarkaði. Nefndin skal tilkynna fyrir lok febrúar 2016 hvort sú forsenda hafi staðist.
Í febrúar 2017 skal nefndin meta hvort sú launastefna og þær launahækkanir sem í samningnum felast hafi verið stefnumarkandi fyrir aðra samningagerð á vinnumarkaði. Nefndin skal tilkynna fyrir lok febrúar 2017 hvort sú forsenda hafi staðist.
3. Í febrúarmánuðum 2016, 2017 og 2018 skal nefndin fjalla um hvort markmið samningsaðila um aukinn kaupmátt launa hafi gengið eftir.

Fari svo að einhver af ofangreindum forsendum standist ekki skal kalla saman sameiginlegan fund samninganefnda ofangreindra aðila og framkvæmdastjórnar SA sem leita skulu samkomulags um viðbrögð til að stuðla að framgangi markmiða samningsins, treysta forsendur hans og vinna að því að hann haldi gildi sínu.

Náist ekki samkomulag um viðbrögð skal sá ofangreindra aðila (þ.e. SA eða sameiginleg viðræðunefnd stéttarfélaganna) sem ekki vill að samningurinn haldi gildi sínu skýra frá þeiri ákvörðun og rökstyðja hana. Fellur samningurinn þá úr gildi frá lokum apríl 2016 m.v. tilkynningu fyrir kl. 16:00 þann 28. febrúar 2016 vegna endurskoðunar 2016, en frá lokum apríl 2017 m.v. tilkynningu fyrir kl. 16:00 þann 28. febrúar 2017 vegna endurskoðunarinnar 2017 og frá lokum apríl 2018 m.v. tilkynningu fyrir kl. 16:00 þann 28. febrúar 2018 vegna endurskoðunarinnar 2018.

7. gr.

Gildistími og atkvæðagreiðsla

Kjarasamningur þessi gildir til 31. desember 2018 og fellur þá úr gildi án sérstakrar uppsagnar.

Tilkynna skal um afgreiðslu kjarasamninga miðvikudaginn 15. júlí 2015.

8. gr.

Fylgiskjöl

Í eftirtöldum fylgiskjölum eru bókanir og breytingar á einstökum köflum kjarasamnings, þ.m.t:

Fylgiskjal 1 – launaþróunartrygging vegna launabreytinga 1. maí 2015

Kauptaxtar á samningstímabilinu

Breytingar á ákvæðum aðalkjarasamnings

Bókanir

- Bókun um breytingar á launatöxtum 1. maí 2015
- Bókun um sveigjanleg starfslok
- Bókun um viðræður um skipulag vinnutíma
- Bókun um mat á námi til launa
- Sameiginleg ákvæði og bókanir ASÍ félaga

Verkfæri rafvirkja

Verkfæri rafeindavirkja á verkstæðum

Verkfæri rafeindavirkja í skipum

Reykjavík 22. júní 2015

F.h. Rafiðnaðarsambands Íslands

Kristján Þórður Smárason
Borgarvor Þórvorsson
Hjörtur Bragason
Kristján Þelgur
Adam Ulf
Jóhannes Þorvaldsson
Helgi Jónasson
Bára Þorlakssdóttir
Dagný Arnl. Pind

F.h. Samtaka atvinnulífsins

Þóðór Ólafsson
Hannes E. Sigurðsson

Fylgiskjal 1 – launaþróunartrygging vegna launabreytinga 1. maí 2015

Launaþróunartrygging, mán.laun		
Frá	Til	Hækkun
300.000	kr. og lægri	7,2%
300.001	310.000	7,1%
310.001	320.000	7,0%
320.001	330.000	6,9%
330.001	340.000	6,8%
340.001	350.000	6,8%
350.001	360.000	6,7%
360.001	370.000	6,6%
370.001	380.000	6,5%
380.001	390.000	6,4%
390.001	400.000	6,3%
400.001	410.000	6,2%
410.001	420.000	6,1%
420.001	430.000	6,1%
430.001	440.000	6,0%
440.001	450.000	5,9%
450.001	460.000	5,8%
460.001	470.000	5,7%
470.001	480.000	5,6%
480.001	490.000	5,5%
490.001	500.000	5,4%
500.001	510.000	5,4%
510.001	520.000	5,3%
520.001	530.000	5,2%
530.001	540.000	5,1%
540.001	550.000	5,0%
550.001	560.000	4,9%
560.001	570.000	4,8%
570.001	580.000	4,7%
580.001	590.000	4,7%
590.001	600.000	4,6%
600.001	610.000	4,5%
610.001	620.000	4,4%
620.001	630.000	4,3%
630.001	640.000	4,2%
640.001	650.000	4,1%
650.001	660.000	4,0%
660.001	670.000	4,0%
670.001	680.000	3,9%
680.001	690.000	3,8%
690.001	700.000	3,7%
700.001	710.000	3,6%
710.001	720.000	3,5%
720.001	730.000	3,4%
730.001	740.000	3,3%
740.001	750.000	3,3%
750.001	og yfir	3,2%

Við samanburð launa skal miða við föst viku- eða mánaðarlaun að viðbættum föstum álags-eða aukagreiðslum hverju nafni sem þær nefnast, þ.m.t. fastri yfirvinnu

Breytingar á ákvæðum aðalkjarasamnings

Gr. 1.3.2. um verkfæraperenga orðist svo:

Um verkfæri og verkfæraperenga fer skv. 9. kafla samnings þessa.

Við grein 1.5.3 bætist ný málsgrein

Við ráðningu skal upplýsa starfsmann um hvort orlofs- og desemberuppbætur séu innifaldar í umsömdu tímakaupi og skal það jafnframt tilgreint á launaseðli. Á launaseðli skal sérstaklega tilgreina fjárhæð uppbóta og aðgreina frá tímakaupi.

Gildir frá 1.5.2016: Ákvæði gr. 1.5.3. um greiðslu uppbóta jafnharðan fellur brott.

Gr. 1.6. um kaupgreiðslur orðist svo:

1.6.1. Útborgun launa skal fara fram mánaðarlega fyrsta dag eftir að mánuði þeim lýkur sem laun eru greidd fyrir. Beri þann dag upp á frídag skal borga út síðasta virka dag mánaðarins.

1.6.2. Heimilt er að greiða laun út með öðrum hætti, náist um það samkomulag við starfsmenn.

Við grein 1.8.1 bætist:

Þegar um tímabundnar ráðningar / verkefnaráðningar er að ræða er miðað við að skrifleg staðfesting ráðningar liggi fyrir áður en til fyrstu launaútborgunar kemur.

Grein 2.10. um bakvaktir breytist þannig:

Við 4. mgr. bætist: Á helgidögum skv. gr. 2.8. er hlutfallið 50%.

Við 5. mgr. bætist: Á helgidögum skv. gr. 2.8. er hlutfallið 25%.

Við grein 3.2.1. bætist ný málsgrein

Ef vinnuveitandi skipuleggur vinnu þannig að starfsmaður þarf að mæta í eigin tíma og á eigin kostnað á mismunandi vinnustöðum innan sama mánaðar, þremur eða fleiri, skal koma til móts við aukinn kostnað starfsmanns eða bjóða upp á flutning frá verkstæði/starfsstöð í eigin tíma starfsmanns. Það teljast mismunandi vinnustaðir ef meira en 2 km eru á milli vinnustaða. Endurgreiðsla kostnaðar miðast við 11,11 km akstur á dag þann mánuðinn m.v. akstursgjald Ferðakostnaðarnefndar ríkisins. (Ákvæði þetta gildir frá 1.5. 2016)

Grein 3.2.2. orðist svo:

Utan höfuðborgarsvæðis ber að miða við svæði sem afmarkast af 12 km radíus frá miðkjarna hvers þéttbýliskjarna. Þó á starfsmaður við þessar aðstæður rétt á flutningi á kostnað vinnuveitanda ef vinnustaður er meira en 5 km utan byggðamarka viðkomandi þéttbýliskjarna eða akstursleið lengri en 12 km frá miðkjarna, en í eigin tíma og án fæðisgreiðslna. Ákvæðið gildir óháð sveitarfélagamörkum skv. gr. 3.5.1.

Vegna 8. kafla kjarasamnings

Fyrir neðan 1.mgr. þess kafla sem fjallar um vinnuslys og atvinnusjúkdóma komi skýringarkassi:

Skýring

Óvinnufærni af völdum slyss getur hvort heldur komið fram strax eftir slys eða síðar. Um sönnun og orsakatengsl fer samkvæmt almennum reglum.

Ákvæði kjarasamninga um gildissvið dánar-, slysa- og örorkutrygginga breytist þannig:

Skylt er atvinnureknda að tryggja launafólk það, sem samningur þessi tekur til, fyrir dauða, varanlegri læknisfræðilegri örorku og/eða tímabundinni örorku af völdum slyss við vinnu eða á eðlilegri leið frá heimili til vinnustaðar og frá vinnustað til heimilis sem og frá vinnustað og til vinnustaðar í neysluhléum. Ef starfsmaður hefur vegna starfs síns viðlegustað utan heimilis, kemur viðlegustaður í stað heimilis, en tryggingin tekur þá einnig til eðlilegra ferða milli heimilis og viðlegustaðar.

Tryggingar vegna starfa erlendis

Ákvæðið um slys af völdum vélknúinna ökutækja í dánar-, slysa- og örorkutryggingakafla kjarasamninga breytist þannig:

Tryggingin greiðir ekki bætur vegna slyss, sem hlotist hefur af notkun skráningarskyldra vélknúinna ökutækja hér á landi og eru bótaskyld samkvæmt lögboðinni ökutækjatryggingu, hvort heldur ábyrgðartryggingu eða slysatryggingu ökumanns og eiganda samkvæmt umferðarlögum.

Útreikningur veikindaréttar

Fyrir neðan ákvæði um laun í veikindum (heildarréttur á 12 mánaða tímabili) komi skýringarkassi:

Skýring

Veikindaréttur miðast við greidda veikindadaga á 12 mánaða launatímabili. Þegar starfsmaður verður óvinnufær er við upphaf veikinda litið til þess hversu margir dagar hafa verið greiddir á síðustu 12 launamánuðum og dragast þeir frá ánumnum veikindarétti. Hafi starfsmaður verið launalaus á tímabili telst það tímabil ekki með við útreikning.

Vegna 9. kafla kjarasamnings um verkfæri o.fl.

Með samningi þessum fylgja nýir verkfæralistar fyrir rafvirkja og rafeindavirkja sem leggja sér sjálfir til verkfæri. Verkfæragjald hefur verið endurskoðað til samræmis við nýtt verðmat á verkfærum og endurnýjunarbörf.

Verkfæragjald verður sem hér segir:

Verkfæragjald rafvirkja: 5,7% á laun

Verkfæragjald rafeindavirkja í skipum: 4,8% á laun

Verkfæragjald rafeindavirkja á verkstæðum: 3% á laun

Verkfæragjald reiknast hvort tveggja á dag- og yfirvinnulaun. Tilgreina skal verkfæragjald sérstaklega á launaseðli.

Við grein 14.8. bætist ný málsgrein sem orðist svo:

Rafiðnaðarmönum sem eru félagsmenn í aðildarfélögum RSÍ og er falin verkstjórn, skal greitt sérstaklega fyrir stjórnunarlega ábyrgð. Álag skal vera umsamið milli aðila, allt eftir eðli og umfangi starfsins ásamt ábyrgð sem því fylgir og ekki vera lægra en fyrir flokksstjórn.

Aðild að aðildarfélögum RSÍ kemur á engan hátt í veg fyrir að rafiðnaðarmönum sé falin verkstjórn enda taki þeir á sig allar skyldur sem því fylgir.

Bókanir með kjarasamningi

Bókun um breytingar á launatöxtum 1. maí 2015

Kjarasamningur aðila miðar að því að færa launataxta faglærðra nær greiddu kaupi án sjálfkrafa hækjunar á launum sem hærri eru en nýju taxtarnir. Minnsta hækjun skal þó í hvert skipti vera eins og segir í 2. gr. samningsins.

Við mat á því hvort breytingar á launatöxtum gefi tilefni til hækjunar launa sem fyrir gerð samningsins voru hærri en launataxtinn, ber að leggja við launataxtann allar aukagreiðslur fyrir dagvinnu, aðrar en endurgjald á útlögðum kostnaði. Engu skiptir hvaða nafni þær aukagreiðslur nefnast og hvort þær eru fastar eða breytilegar, tengdar afköstum eða öðru.

Þannig eiga laun sem t.d. eru samsett af taxtakaupi og prósentuá lagi að reiknast sem ein upphæð. Reynist heildardagvinnulaun hærri en viðkomandi launataxti þá eiga þau laun ekki að hækka nema sem svarar almennri hækjun skv. 2. gr. samnings þessa. Af þessu leiðir að samsetning dagvinnulaunanna breytist. Dagvinnulaun hækka til samræmis við nýju taxtana en álagshlutfallið lækkar tilsvarandi saman og vegur þ.a.l. minna í heildarlaununum en áður.

Bókun um sveigjanleg starfslok

Samningsaðilar eru sammála um mikilvægi þess að starfsmenn eigi kost á ákveðnum sveigjanleika þegar kemur að starfslokum vegna aldurs. Þarfir og aðstæður fólks á vinnumarkaði eru mismunandi og með hækandi lífaldri og bættu heilsufari er algengt að fólk haldi fullu starfsþreki og vilja til þátttöku á vinnumarkaði fram yfir lífeyrisaldur. Sveigjanleiki við starfslok getur falist í minnkuðu starfshlutfalli síðustu ár starfsævinnar sem og heimild til þess að halda áfram vinnu fram yfir lífeyrisaldur fyrir þá sem búa yfir fullu starfsþreki og vilja til að vera áfram virkir á vinnumarkaði. Mikilvægt er að taka tillit til aðstæðna hvers og eins.

Sveigjanlegur starfslokaaldur hefur verið til umfjöllunar í nefnd sem hefur það hlutverk að endurskoða lög um almannatryggingar og aðilar vinnumarkaðarins eiga aðild að. Nefndin er sammála um að lög beri að stuðla að auknum einstaklingsbundnum sveigjanleika og hefur m.a. verið fjallað um hækjun lífeyrisaldurs í 70 ár í áföngum og að heimila frestun á töku lífeyris til 80 ára aldurs í stað 72 ára nú, gegn hækjun mánaðarlegs lífeyris viðkomandi.

Undanfarna ártugi hafa ævilíkur aukist og meðalævi lengst um allan heim. Sífellt fleiri lifa lengur og eru heilsuhraustari á efri árum. Þessi þróun kallar á endurmat á starfslokaaldri. Flest nágrannaríki okkar hafa hækkað lífeyrisaldur af þessum ástæðum.

Gildi vinnunnar fyrir andlega og líkamlega líðan fólks er ótvíraett og fer skilningur á því vaxandi. Vinnuframlag eldri starfsmanna er mikilvægt og fer vaxandi með minnkandi náttúrulegri fjölgun starfsmanna á vinnumarkaði vegna breytrar aldurssamsetningar.

ML
KHM

Bókun um viðræður um skipulag vinnutíma

Aðilar kjarasamningsins stefna að breytingum á skilgreiningum vinnutíma og nálgast þannig skipulag vinnutíma sem algengast er á Norðurlöndum. Meginmarkmið breytinganna er að stuðla að fjölskylduvænum vinnumarkaði með styttri heildarvinnutíma, sem jafnframt getur falið í sér hagræðingu og einföldun launakerfa á öllum vinnumarkaðnum.

Í viðræðum um breytingu vinnutímaákvæða kjarasamninga verður m.a. fjallað um upptökum „virks vinnutíma“ og endurskoðun álagstímabila og álagsgreiðslna vegna vinnu utan dagvinnutímabils.

Álagsgreiðslur vegna vinnu utan skilgreinds dagvinnutímabils eru hærri hér á landi en almennt gerist á Norðurlöndunum og hefur það m.a. þau áhrif að dagvinnulaun eru lægra hlutfall heildarlauna.

Meginmarkmið breytinga verður að auka hlut dagvinnulauna í heildarlaunum og hvetja til umræðu á vinnustöðum um bætt skipulag vinnutíma og aukna framleiðni. Með því færst íslenskur vinnumarkaður nær því fyrirkomulagi sem þekkist víða á Norðurlöndunum. Bætt skipulag getur einnig stuðlað að styttri vinnutíma og þar með að fjölskylduvænni vinnumarkaði. Breytingar í þessa veru bæta stöðu Íslands í alþjóðlegum samanburði, bæði hvað varðar vinnutíma og grunnlaun, og getur þannig styrkt stöðu Íslands í samkeppni um starfsfólk.

Gagn vinnutímabreytingum hækka launataxtar kjarasamninga auk þess sem lágmarkslaun einstakra starfa geta tekið breytingum ef sérstaklega þarf að bregðast við áhrifum breyttra álagsgreiðslna. Lágmarkstekjur trygging mun þó ekki hækka.

Aðilar samkomulagsins munu skipa í vinnuhópa fyrir júlílok 2015 til þess að vinna að undirbúnungi breytinga á vinnutímaákvæðum kjarasamninga. Um skipulag viðræðna skal gerð sérstök viðræðuáætlun, sbr. 23. gr. laga um stéttarfélög og vinnudeilur. Stefnt er að því að samkomulag liggi fyrir í október 2016 og verði það boríð undir atkvæði í nóvember 2016. Vinnutímabreytingar og launabreytingar því samhliða tækju gildi 1. maí 2017. Aðilar munu frá upphafi vinnunnar leita liðsinnis ríkissáttasemjara við verkstjórn.

Um atkvæðagreiðslu verður samið sérstaklega.

Bókun um mat á námi til launa

Iðnaðarmannafélögin og Samtök atvinnulífsins, munu vinna að því að meta framhaldsnám og sérhæfingu að loknu sveinsprófi, eða formlegu lokaprófi, til launa.

Áætlun verði gerð um greiningu á öðru starfsnámi og sérþekkingu tengdum greinunum með aðkomu beggja aðila, þar sem hæfniþættir starfa verða settir upp í námskrá.

Nefnd samningsaðila, þrír frá iðnaðarmönnum og þrír frá SA, mun hefja störf eigi síðar en 1. október 2015.

Stefnt er að nám, námskeið og/eða raunfærmimat, þar sem við á, verði sett af stað á grundvelli þessarar vinnu haustið 2016.

Fyrir 1. okt. 2016 skal liggja fyrir með hvaða hætti skuli greitt fyrir þá hæfni sem metin er í starfi.

Bókun um eflingu iðngreina

Samningsaðilar eru sammála um að taka upp sérstakt samstarf í því skyni að efla iðngreinar og bæta ímynd þeirra með það að markmiði að laða ungt fólk inn í iðngreinar. Jafnframt verði unnið að því að bæta vinnuumhverfi, kynna kosti hvatakerfa sem bætt geta hag starfsfólks og fyrirtækja og efla hæfi starfsfólks með áframhaldandi samstarfi um menntamál iðngreinanna.

Til að ná framangreindum markmiðum munu samningsaðilar skipa framkvæmdanefnd sem hafi yfirumsjón með verkefninu. Verkefnið verður unnið í samstarfi við stjórnvöld og fræðslustofnanir samtakanna

Stefnt skal að því að búið verði að skipa í framkvæmdanefndina 1. október 2015

Bókun um heildarendurskoðun réttinda vegna veikinda og slysa

SA og iðnaðarmannafélögin telja mikilvægt að farið verður í vinnu við að endurskoða í heild réttindi á vinnumarkaði þegar starfsmenn eru fjarverandi frá vinnu af völdum veikinda eða slysa. Tryggja verður eins og kostur er kerfi þar sem samspil veikindalauna frá vinnuveitanda, greiðslur úr sjúkrasjóðum og almannatryggingum og bætur úr slysatryggingum mynda heilstætt réttindakerfi. Sérstaklega verði fjallað um stöðu þeirra sem eru að koma aftur inn á vinnumarkaðinn eftir langtímoveikindi og slys og reynt að tryggja eins og kostur er að fjárhagslegar forsendur starfsmanns eða vinnuveitanda standi því ekki í vegi að starfsmaður hefji aftur störf. Jafnframt verði skoðað að samræma veikindarétt í kjarasamningum á almennum vinnumarkaði. Óskað verður eftir þátttöku annarra aðildarfélaga ASÍ við vinnu að endurskoðun.

Bókun um eflingu vinnustaðaeftirlits

Samningsaðilar eru sammála um að vinna sameiginlega að aukinni þátttöku ríkisskattstjóra í vinnustaðaeftirliti með það að markmiði að bæta virkni þess og sporna gegn svartri atvinnustarfsemi og kennitöluflakki.

Bókun um átak til að auka framleiðni

Samningsaðilar eru sammála um að leita þurfi leiða til að auka framleiðni í iðnaði. Breytingar á vinnutímaákvæðum kjarasamninga, m.a. upptaka „virks vinnutíma“ getur haft í för með sér bætt skipulag á vinnustöðum og aukna framleiðni sem leiðir til styttri heildarvinnutíma og vísast til sérstakrar bókunar um vinnu við þær breytingar. Aðilar eru jafnframt sammála um að breytt fyrirkomulag vegna sérstakra frídaga, sérstaklega þar sem frídagará lenda inn í miðri vinnuviku, geti leitt til aukinnar framleiðni og náist samkomulag um breytingar geti skapast möguleikar á að gera aðfangadag og /eða gamlársdag fyrir hádegi að sérstökum frídögum. Samhliða þeirri vinnu eru aðilar sammála um að þróa samstarf um að auka vitund launamanna og atvinnurekenda fyrir mikilvægi góðs skipulags vinnutíma og verkferla til að auka framleiðni.

Bókun um bakvaktir

Samningsaðilar eru sammála um að nauðsynlegt er að skilgreina nánar fyrirkomulag þjónustu sem starfsmenn veita fyrirtækjum utan vinnutíma þar sem starfsmenn leysa verkefni án þess að mæta til vinnu á verkstað. Aðilar eru sammála um að leggja þurfi í greiningarvinnu, hefja skal vinnu í september 2015 og skuli allri vinnu lokið fyrir 31. desember 2015 með samkomulagi um viðmið sem stuðst skuli við þegar samið er um þóknun fyrir slíka vinnu.

Bókun um samfellt starf og áunnin réttindi

Með „samfelldu starfi“ í skilningi kjarasamninga er átt við að starfsmaður hafi verið í samfelldu ráðningarsambandi óháð því hvort hann hafi fallið tímabundið af launaskrá. Launalaust tímabil telst þó ekki hluti ráðningartíma við ávinnslu réttinda, ákveði lög eða kjarasamningar ekki annað sbr. t.d. lögbundið fæðingarorlof.

Bókun um tjón á tönnum við vinnuslys

Aðilar munu sameiginlega fara þess á leit við vátryggingarfélög að vátryggingarskilmálum vegna slysatryggingar launþega verði breytt á þann veg að bættur verði nauðsynlegur kostnaður vegna tannbrots af völdum slyss við vinnu og umfram er greiðsluþátttöku samkvæmt lögum

um almannatryggingar. Um fyrirvara fer að öðru leyti samkvæmt lögum um almannatryggingar og skilmálum vátryggingarfélaga.

Bókun um könnun á framkvæmd uppsagna

Á samningstímanum mun aðilar sammælast um spurningar sem lagðar verði annars vegar fyrir félagsmenn stéttarfélaganna og hins vegar fyrir aðildarfyrirtæki SA í könnunum sem aðilar annast sjálfur, þar sem leitast verður við að kenna almenna framkvæmd og þekkingu á ákvæðum kjarasamninga um uppsagnir (form, frestir, viðtöl).

Bókun um endurskoðun orlofslaga

Á samningstímanum munu aðilar sameiginlega fara þess á leit við stjórnvöld, að orlofslög verði tekin til endurskoðunar með það fyrir augum að kveða skýrar á um réttindi og skyldur aðila.

Yfirlýsing um lífeyrismál

Samtök atvinnulífsins og Alþýðusamband Íslands eru sammála um að vinna áfram að jöfnun lífeyrisréttinda á grundvelli þeirrar vinnu sem unnin hefur verið í sameiginlegri nefnd alls vinnumarkaðarins. Sú vinna hefur dregist m.a. vegna þess að ekki hefur náðst samkomulag milli ríkisins og opinberra starfsmanna um fortíðarvanda opinbera lífeyriskerfisins og því ekki forsendur til þess að ljúka viðræðum milli aðila á grundvelli yfirlýsingar þeirra frá 5. maí 2011. Aðilar eru sammála um að innihald yfirlýsingarinnar haldi gildi sínu og að unnið verði að framgangi hennar á samningstímanum.

Verkfæri rafvirkja skv. gr. 9.1.1.

3 stk. spaðaborar 18mm, 22mm, 26mm

2 stk. sporjárn að 20mm

1 stk. afeinangrunar hnífur

1 stk. elco hnífur

Hamar

Járnsög

Málband 5m

Blýantur

Fastlyklasett 7-19mm

5-10 stk sexkantar í setti

1 stk nippiltöng

1 stk. bítari

1 stk. mjókjaftur (bein)

1 stk. mjókjaftur (bogin)

5 gerðir af skrúfjárnnum 1000v

2 stk. þjalir

1 stk. prufupenni

2 stk. beygugormar 16mm, 20mm

1 stk. beinar blikkklippur

Borasett að 10mm

1 stk. vírendatöng 0.75-10mm

1 stk. lítið hallamál

Batterís borvél ekki með höggi min 12v

Fjölsviðsmælir cat3 600v

Vasaljós

Verkfærataska

Bitasett fyrir borvél

Bruna- og þjófnadártrygging

Verkfæri rafeindavirkja á verkstæðum

- 1 stk. fjölsviðsmælir
- 1 sett lítil skrúfjárn (úrsmiðajárn)
- 6 stk. skrúfjárn misstór
- 1 sett topplyklar (lítið)
- 1 stk. skiptilykill
- 1 stk. skábítari
- 1 stk. oddmjó töng (spísstöng)
- 1 stk. oddmjó töng (bogin)
- 1 stk. flatkjafta
- 1 stk. hnífur
- 1 stk. pinsetta
- 1 stk. lóðbolti m/hitastýringu eða álíka góðan
- 1 stk. lóðboltahaldari
- 1 stk. tinsuga
- 1 stk. trimmsett
- 1 stk. æðatöng
- 1 stk. verkfærataska

Verkfæri rafeindavirkja í skipum

- 1 stk. Fjölsviðsmælir
- 1 stk. lóðbolti 230v
- 1 stk. lóðbolti 24v eða gaslóðbolti
- 1 stk. topplyklasett lítið
- 6 stk. skrúfjárn misstór
- 2 stk. skiptilykla misstóra
- 2 stk. oddmjóar tengur (spísstengur) misstórar
- 1 stk. skábítara
- 1 stk. nippiltöng
- 1 stk. vasaljós
- 1 stk. lítill hamar
- 2 sett sexkant lykla, mm. og tommur
- 1 stk. járnsgög lítil
- 1 stk. málband eða tommustokk
- 5 stk. járnborar, 2-3-4-5-6mm
- 1 stk. vasahníf
- 1 stk. síl
- 1 stk. æðatöng
- 2 stk. úrrek 2-3mm
- 1 stk. afeinangrunartöng
- 1 stk. meitill
- 1 stk. verkfærataska

29.6.205

Kjarasamningur Rafiðnaðarsambands Íslands

Rafiðnaðarmaður að loknu tveggja ára fagnámi og getur unnið sjálfstætt

	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	1.5.2018
Laun	271.461	286.461	299.352	308.333

Rafiðnaðarmaður með viðurkennd starfsréttindi en uppfyllir ekki skilyrði um sveinspróf skv. íslenskum reglum eða að loknu þriggja ára starfsnámi

	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	1.5.2018
Byrjunarlaun	289.000	304.895	318.615	328.173
Eftir 1 ár	295.129	311.362	325.373	335.134

Rafiðnaðarmaður með sveinspróf

	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	1.5.2018
Byrjunarlaun	319.366	336.931	352.093	362.656
Eftir 1 ár	324.704	342.563	357.978	368.717
Eftir 3 ár	330.244	348.407	364.085	375.008
Eftir 5 ár	340.969	359.722	375.909	387.186

Rafiðnaðarmaður með a.m.k. 5 ára sveinspróf og meistararéttindi

	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	1.5.2018
Laun	355.222	374.758	391.622	403.370

Rafiðnfræðingur

	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	1.5.2018
Byrjunarlaun	351.303	370.624	387.302	398.922
Eftir 1 ár	357.174	376.819	393.776	405.589
Eftir 3 ár	363.268	383.248	400.494	412.509
Eftir 5 ár	375.066	395.694	413.500	425.905

Iðnnemar

Sex mánaða starfsþjálfunarnemar í rafiðnaði

	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	1.5.2018
Fyrstu 3 mánuðina	231.594	246.594	257.691	265.422
Næstu 3 mánuði	242.933	257.933	269.540	277.626

Níu mánaða starfsþjálfunarnemar í rafiðnaði

	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	1.5.2018
Fyrstu 3 mánuðina	220.256	235.256	245.843	253.218
Næstu 3 mánuði	231.594	246.594	257.691	265.422
Eftir 6 mánuði	242.933	257.933	269.540	277.626

Iðnnemar á námsamningi. Laun fyrir unnninn tíma

	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	1.5.2018
2. ár	212.124	227.124	237.345	244.465
3. ár	222.524	237.524	248.213	255.659
4. ár	232.925	247.925	259.082	266.854

H. H. N.

RSÍ - SART

Almennir taxtar rafiðnaðarmanna 1. maí 2015

	Mánaðar				
	laun	Viku laun	Dag vinna	Yfir vinna	Stórh. vinna
Rafiðn.maður að loknu 2ja ára fagnámi	271.461	62.646	1.566	2.819	3.733
Rafiðn.maður að loknu 3ja ára starfsnámi	287.429	66.331	1.658	2.985	3.952
Rafiðn.maður að loknu 3ja ára starfsnámi eftir 1 ár	293.817	67.805	1.695	3.051	4.040
Rafiðnaðarsveinn - byrjunarlaun	319.366	73.701	1.843	3.317	4.391
Rafiðnaðarsveinn eftir 1 ár	324.704	74.933	1.873	3.372	4.465
Rafiðnaðarsveinn eftir 3 ár	330.244	76.212	1.905	3.430	4.541
Rafiðnaðarsveinn eftir 5 ár	340.969	78.687	1.967	3.541	4.688
Rafiðnaðarsveinn eftir 5 ár með meistararéttindi	355.222	81.976	2.049	3.689	4.884
10	364.103	84.025	2.101	3.781	5.006
11	373.206	86.126	2.153	3.876	5.132
12	382.536	88.279	2.207	3.973	5.260
13	392.099	90.486	2.262	4.072	5.391
14	401.901	92.748	2.319	4.174	5.526
15	411.949	95.067	2.377	4.278	5.664
16	422.248	97.444	2.436	4.385	5.806
17	432.804	99.880	2.497	4.495	5.951
18	443.624	102.377	2.559	4.607	6.100
19	454.715	104.936	2.623	4.722	6.252
20	466.083	107.560	2.689	4.840	6.409
21	477.735	110.249	2.756	4.961	6.569
22	489.678	113.005	2.825	5.085	6.733
23	501.920	115.830	2.896	5.212	6.901
24	514.468	118.726	2.968	5.343	7.074
25	527.330	121.694	3.042	5.476	7.251
26	540.513	124.736	3.118	5.613	7.432
27	554.026	127.855	3.196	5.754	7.618
28	567.877	131.051	3.276	5.897	7.808
29	582.074	134.327	3.358	6.045	8.004
30	596.626	137.686	3.442	6.196	8.204

Einingaverð í ákvæðisvinnu

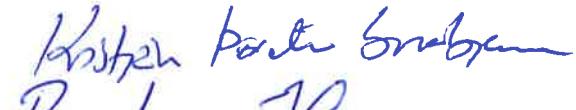
Yfirvinna er 1,0385% af mánaðarlaunum fyrir dagvinnu

kr. **551,85** (hækkun verkfæragjalds innifalinn)

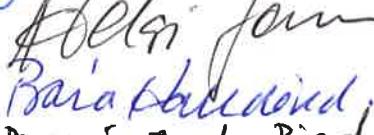
F.h SART

F.h. RSÍ

RSÍ - SART

Almennir taxtar rafiðnaðarmanna 1. maí 2016

	Mánaðar				
	laun	Viku laun	Dag vinna	Yfir vinna	Stórh. vinna
Rafiðn.maður að loknu 2ja ára fagnámi	286.461	66.108	1.653	2.975	3.939
Rafiðn.maður að loknu 3ja ára starfsnámi	303.238	69.979	1.749	3.149	4.170
Rafiðn.maður að loknu 3ja ára starfsnámi eftir 1 ár	309.977	71.535	1.788	3.219	4.262
Rafiðnaðarsveinn - byrjunarlaun	336.931	77.755	1.944	3.499	4.633
Rafiðnaðarsveinn eftir 1 ár	342.563	79.055	1.976	3.558	4.710
Rafiðnaðarsveinn eftir 3 ár	348.407	80.403	2.010	3.618	4.791
Rafiðnaðarsveinn eftir 5 ár	359.722	83.014	2.075	3.736	4.946
Rafiðnaðarsveinn eftir 5 ár með meistararéttindi	374.758	86.484	2.162	3.892	5.153
10	384.127	88.646	2.216	3.989	5.282
11	393.730	90.863	2.272	4.089	5.414
12	403.573	93.134	2.328	4.191	5.549
13	413.662	95.462	2.387	4.296	5.688
14	424.004	97.849	2.446	4.403	5.830
15	434.604	100.295	2.507	4.513	5.976
16	445.469	102.803	2.570	4.626	6.125
17	456.606	105.373	2.634	4.742	6.278
18	468.021	108.007	2.700	4.860	6.435
19	479.722	110.707	2.768	4.982	6.596
20	491.715	113.475	2.837	5.106	6.761
21	504.008	116.312	2.908	5.234	6.930
22	516.608	119.220	2.980	5.365	7.103
23	529.523	122.200	3.055	5.499	7.281
24	542.761	125.255	3.131	5.637	7.463
25	556.330	128.386	3.210	5.777	7.650
26	570.238	131.596	3.290	5.922	7.841
27	584.494	134.886	3.372	6.070	8.037
28	599.106	138.258	3.456	6.222	8.238
29	614.084	141.714	3.543	6.377	8.444
30	629.436	145.257	3.631	6.537	8.655

Einingaverð í ákvæðisvinnu

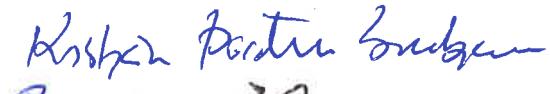
kr. **582,20**

Yfirvinna er 1,0385% af mánaðarlaunum fyrir dagvinnu

F.h SART

F.h. RSÍ

RSÍ - SART

Almennir taxtar rafiðnaðarmanna 1. maí 2017

	Mánaðar				
	laun	Viku laun	Dag vinna	Yfir vinna	Stórh. vinna
Rafiðn.maður að loknu 2ja ára fagnámi	299.352	69.083	1.727	3.109	4.116
Rafiðn.maður að loknu 3ja ára starfsnámi	316.884	73.128	1.828	3.291	4.357
Rafiðn.maður að loknu 3ja ára starfsnámi eftir 1 ár	323.926	74.754	1.869	3.364	4.454
Rafiðnaðarsveinn - byrjunarlaun	352.093	81.254	2.031	3.656	4.841
Rafiðnaðarsveinn eftir 1 ár	357.978	82.612	2.065	3.718	4.922
Rafiðnaðarsveinn eftir 3 ár	364.085	84.021	2.101	3.781	5.006
Rafiðnaðarsveinn eftir 5 ár	375.909	86.750	2.169	3.904	5.169
Rafiðnaðarsveinn eftir 5 ár með meistararéttindi	391.622	90.376	2.259	4.067	5.385
	10	395.651	91.306	2.283	4.109
	11	405.542	93.588	2.340	4.212
	12	415.680	95.928	2.398	4.317
	13	426.072	98.326	2.458	4.425
	14	436.724	100.784	2.520	4.535
	15	447.642	103.304	2.583	4.649
	16	458.833	105.887	2.647	4.765
	17	470.304	108.534	2.713	4.884
	18	482.062	111.247	2.781	5.006
	19	494.114	114.028	2.851	5.131
	20	506.466	116.879	2.922	5.260
	21	519.128	119.801	2.995	5.391
	22	532.106	122.796	3.070	5.526
	23	545.409	125.866	3.147	5.664
	24	559.044	129.013	3.225	5.806
	25	573.020	132.238	3.306	5.951
	26	587.345	135.544	3.389	6.100
	27	602.029	138.932	3.473	6.252
	28	617.079	142.406	3.560	6.408
	29	632.507	145.966	3.649	6.569
	30	648.319	149.615	3.740	6.733
					8.914

Einingaverð í ákvæðisvinnu

kr. **599,67**

Yfirvinna er 1,0385% af mánaðarlaunum fyrir dagvinnu

F.h SART

F.h. RSÍ

The signatures listed are:

- Íslenzks Ráðuneyti Sambands
- Borgarar Jón
- Hortun Bragi Gason
- Kristján Þóð
- Aðam Úlf
- Jóh
- Hektor Jónasson
- Bára Hallgrímsson
- Dórmundur Þorl. Þorl.

RSÍ - SART

Almennir taxtar rafiðnaðarmanna 1. maí 2018

	Mánaðar				
	laun	Viku laun	Dag vinna	Yfir vinna	Stórh. vinna
Rafiðn.maður að loknu 2ja ára fagnámi	308.333	71.155	1.779	3.202	4.240
Rafiðn.maður að loknu 3ja ára starfsnámi	326.391	75.322	1.883	3.390	4.488
Rafiðn.maður að loknu 3ja ára starfsnámi eftir 1 ár	333.644	76.996	1.925	3.465	4.588
Rafiðnaðarsveinn - byrjunarlaun	362.656	83.691	2.092	3.766	4.987
Rafiðnaðarsveinn eftir 1 ár	368.717	85.090	2.127	3.829	5.070
Rafiðnaðarsveinn eftir 3 ár	375.008	86.542	2.164	3.894	5.156
Rafiðnaðarsveinn eftir 5 ár	387.186	89.352	2.234	4.021	5.324
Rafiðnaðarsveinn eftir 5 ár með meistararéttindi	403.370	93.087	2.327	4.189	5.546
	11	413.653	95.460	2.387	4.296
	12	423.994	97.847	2.446	4.403
	13	434.593	100.293	2.507	4.513
	14	445.459	102.800	2.570	4.626
	15	456.595	105.370	2.634	4.742
	16	468.010	108.004	2.700	4.860
	17	479.710	110.704	2.768	4.982
	18	491.703	113.472	2.837	5.106
	19	503.996	116.309	2.908	5.234
	20	516.596	119.217	2.980	5.365
	21	529.511	122.197	3.055	5.499
	22	542.748	125.252	3.131	5.636
	23	556.317	128.383	3.210	5.777
	24	570.225	131.593	3.290	5.922
	25	584.480	134.883	3.372	6.070
	26	599.092	138.255	3.456	6.222
	27	614.069	141.711	3.543	6.377
	28	629.421	145.254	3.631	6.537
	29	645.157	148.885	3.722	6.700
	30	661.285	152.607	3.815	6.867
					9.093

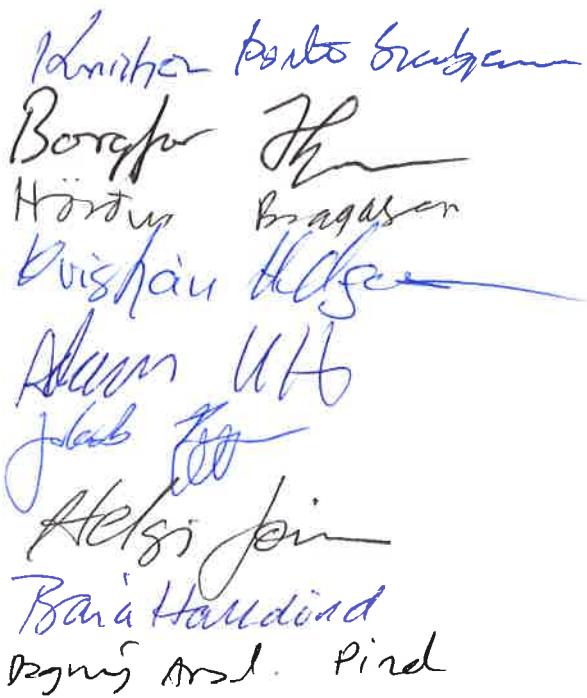
Einingaverð í ákvæðisvinnu kr. 611,66

Yfirvinna er 1,0385% af mánaðarlaunum fyrir dagvinnu

F.h SART

F.h. RSÍ

Þórir Þórhús
 Borgþór Þ.
 Hörtur Bragason
 Kvisthauð Þóðge
 Áslaug Úlf
 Jóh. Þ.
 Helgi Þor
 Þóra Hallgríð
 Ógmj. Arsl. Þind